

R O M A N I A
MINISTERUL EDUCATIEI NATIONALE

Str. Gen. Berthelot 28-30, Bucuresti – 70738, Tel.& Fax. (+40 1) 310.4214/3145420

Limba rusă (maternă)

Programa pentru

- examenul de definitivare în învățământ
- obținerea gradului didactic II

Aprobate prin
Ordinul Ministrului Educației Naționale nr. _____ /
____2000

PROGRAMA PENTRU EXAMENUL DE DEFINITIVARE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNT

Limba rusă (maternă)

NOTĂ DE PREZENTARE

Programa pentru examenul de definitivare în învățământ la limbă și literatură rusă (maternă) se adresează profesorilor absolvenți de învățământ superior de lungă durată. A fost revizuită cu scopul corelării ei cu *Planul-cadru* de învățământ și *curriculum național*, înscriindu-se astfel pe coordonatele reformei învățământului românesc.

Această corelare se reflectă totodată atât în formularea tematicii, cât și în cea a bibliografiei.

Programa de față reprezintă în mod echilibrat conținutul științific actualizat, teme intra și interdisciplinare, aspecte teoretice și aplicative, practice și demonstrative.

De asemenea, aceasta include teme care reflectă capacitatea de corelare a didacticii specialității cu cerințele psihopedagogice specifice diferitelor vârste; teme care vizează activitatea extracurriculară și activitatea de consiliere și orientare.

Programa pentru examenul de definitivare în învățământ cuprinde numai teme obligatorii pentru specialitate și pentru didactica acesteia.

Prezenta programă intră în vigoare începând cu anul 2000 imediat după aprobarea ei.

I. COMPETENȚE PENTRU PROFESIA DE CADRU DIDACTIC

Competențele de bază ale cadrului didactic cerute la examenul de definitivare derivă din obiectivele și conținutul învățării, precum și din rolurile/funcțiile cadrului didactic. Acestea sunt:

- Comunicativitatea
- Empatia
- Învățarea
- Conducerea-analiza
- Diagnoza, prognoza (planificarea), proiectarea, organizarea, îndrumarea, dirijarea, evaluarea, și decizia
- Comunicarea fluentă, expresivă și coerentă
- Cunoașterea elevului
- Creativitatea

II.LIMBĂ ȘI LITERATURĂ RUSĂ (MATERNĂ)

A. PROBLEME DE LIMBA RUSĂ

Elemente de dialectologie cu referire specială la graiurile rușilor lipoveni din România.

Fonetică și fonologie. Sistemul fonetic și fonologic al limbii ruse . Ortoepia rusă.

Lexicologie și semantică. Cuvântul ca unitate lingvistică de bază. Sensul cuvântului. Polisemie. Tipuri de sensuri lexicale. Metode și procedee moderne de analiză a sensului. Sinonime, antonime, omonime. Vocabularul activ și pasiv. Lexicul rus ca sistem deschis (fond original și elemente de împrumut; neologisme, arhaisme; vocabularul în plan teritorial și social).

Frazeologie. Criterii de clasificare. Echivalențe, echivalențe parțiale, nonechivalențe frazeologice ruso-române.

Morfosintaxă. Criterii de clasificare a părților de vorbire. Categoriile gramaticale și lexicogramaticale ale substantivului. Criterii de delimitare a claselor de adjective. Particularitățile formelor scurte ale adjectivelor. Gradele de comparație sintetice și analitice. Speciile de pronume: criterii de clasificare. Clasele numeralului. Paradigmatica verbului: timpuri, moduri, diateze, persoane. Aspectul verbal și modalitățile acțiunii. Posibilități de a le echivala în limba română. Verbe de mișcare unidirecționale și pluridirecționale, prefixate și neprefixate. Participiu și gerunziu ca forme verbale. Clasificarea adverbului. Clasele de cuvinte auxiliare.

Structura propoziției: monomembre și bimembre. Exprimarea relațiilor temporale, spațiale, instrumentale, condiționale, concesive, cauzale, finale, constitutive, atributive etc.

Structura frazei. Joncțiunea în frază. Principii de clasificare a frazei. Coordonare și subordonare în frază. Fraze indivizibile și vizibile.

BIBLIOGRAFIE

Chirilă F., Ivanov A., Olteanu T., *Probleme de dialectologie. Graiurile rusești lipovenești din România*, EUB., 1993

Grammatika russkogo jazyka, red. V.V. Vinogradov, E. S. Istrin, vol. I-II, Moscova, 1960

Russkaja grammatika, red. N. I. Shvedova, V.V. Lopatin, Moscova, 1990

Klenina, A.V., *Prostoe predlozenie v sovremennom russkom jazyke. Teorija i upraznenija*, Moscova, 1989

Formanovskaja, N.I., *Sloznoe predlozenie v sovremennom russkom jazyke. Teorija i upraznenija*, Moscova, 1989.

Izarenkov, D. I., *Bessojuznoe sloznoe predlozenie*, Moscova, 1990

Akimova, P.I., *Novoe v sintaksise sovremennogo russkogo jazyka*, Moscova, 1990

Fomina, M.I., *Sovremennyj russkij jazyk. Leksikologija*, ed. A 3-a, Moscova, 1990

Janko-Trinickaja, N.A., *Russkaja morfologija*, Moscova, 1989

Elemente de gramatică confruntativă a limbilor rusă și română. Redactori resp. Ecaterina fodor, S. Vaimberg, București, T.U.B., 1983, 1985.

Evseev, Ivan (coordonator), *Limba rusă contemporană*, București, 1982.

Fodor, Ecaterina, *Limba rusă literară contemporană (Fonetică, fonologie, formarea cuvintelor)*, ed. a 3-a, București, T.U.B., 1983.

Gheorghiu, Mircea, *Limba rusă contemporană. Morfologie*, ed. a 3-a, București, T.U.B., 1989.

Pedestrasu, Anatol, *Limba rusă contemporană. Sintaxa propoziției*, E.U.B., 1994.

Chirilă, Feodor, *Limba rusă contemporană. Sintaxa frazei*, E.U.B., 1994.

Prelegeri de limbă și literatură rusă destinate cursurilor de perfecționare, coordonatori: Ion Oiță, Ecaterina Fodor, Virgil Șoptereanu, Victor Vascenco, Solomon Vaimberg, vol. I-IV, București, T.U.B., 1983-1988.

Filologie rusă, coordonatori: Solomon Vaimberg, vol. I-XIII, București, T.U.B., 1975-1998.

Se vor consulta, de asemenea, periodicele: „Russkij jazyk za rubezom”, „Limbile moderne în școală”.

B. PROBLEME DE LITERATURĂ RUSĂ

Folclor literar rus.

Curente și orientări în literatura rusă din prima jumătate a sec. al XIX-lea. Romantismul. Reacția antiromantică. „Școala naturală”.

A.S.Pușkin – lirica, poemele epice (*Țigani*, *Călărețul de aramă*), romanul în versuri *Evgheni Oneghin*. Rolul lui Pușkin în dezvoltarea limbii ruse literare și a literaturii ruse moderne. Ecoul creației pușkiniene în cultura română, exegeza operei sale în România.

M.I. Lermontov – lirica, poemul *Demobul*. Romanul *Un erou al timpului nostru*.

N.V. Gogol – promotor al „școlii naturale”. Romanul *Suflete moarte*. Dramaturgia – *Revizorul*.

Curente și orientări în literatura rusă din a doua jumătate a sec. al XIX-lea. Afirmarea realismului rus, principalele direcții și modalități, aria lui mondială de circulație și iradiere. Epoca de apogeu a romanului rus realist.

F.M.Dostoievski – creator al romanului psihologic, psihanalitic, polifonic: *Crimă și pedeapsă*, *Frații Karamazov*. Concepțiile estetico-filosofice ale scriitorului. Rezonanța universală a operei dostoievskiene.

L.N. Tolstoi – tipologia structurilor narative. Romanul *Război și pace* – structură, compoziție, gen. Filosofia istoriei. Romanul *Anna Karenina* – structură, compoziție, stil. Nuvelistică: *Sonata Kreutzer*, *Moartea lui Ivan Ilici*. Tezele filosofice fundamentale ale lui L. N. Tolstoi: teoria „non-violenței” și a „autoperfecționării”. Rezonanța universală a operei lui Tolstoi.

A.P. Cehov – nuvelistica: *Profesorul de literatură*, *Casa cu mezanin*, *Zvăpăiata*, *Ionîci*, *Omul în carapace*. Modernitatea și dimensiunea simbolică a povestirilor. Dramaturgia lui Cehov: *Pescărușul*, *Unchiul Vanea*, *Trei surori*, *Livada de vișini*.

Orientări și curente în literatura rusă de la sfârșitul sec. XIX și începutul sec. XX. Simbolismul rus, concepțiile estetico-filosofice ale curentului. Cele două generații de simboțiști.

S.A. Esenin – motivele liricii lui Esenin. Poetica lui Esenin.

V.V.Maiakovski – Poemele lirice: *Norul cu pantaloni*, *Omul*.

B.L.Pasternak – Metaforismul poeziei lui Pasternak. Romanul lirico-filosofic *Doctorul Jivago*.

M.A. Bulgakov – nuvelistica satirică. Capodopera *Maestrul și Margareta*: substratul filosofic, mitul chistic, arhetipuri universale. Poetica romanului bulgakovian. Dramaturgia: *Cabala bigoților*.

M.A.Șolohov – Romanul *Donul liniștit*. Destinul individual și destinul istoric în roman. Structura și stilul romanului.

Tendințe și orientări în literatura rusă contemporană.

BIBLIOGRAFIE

- N. Roșianu, *Folclor literar rus*, TUB.,
- A. Kovacs, *Istoriја russoj literatury XIX veka*, TUB., 1986.
- T. Nicolescu, *Istoriја russoj literatury XIX veka*, TUB., 1979.
- V. Șoptereanu, *Istoriја russoj literatury konca XIX-nacala XX vekov*, TUB., 1982.
- L. Teodorescu, *Prelegeri de literatură rusă modernă*, TUB., 1981.
- ****Istoriја russoj literatury XIX veka*, vol. I-II, red. S.M.Petrov, Moscova, 1983.
- A. Balan, A. Dobre, *Poezia sovietică rusă. Lirica. Antologie.*, TUB., 1981.
- Gh. Barbă, *Mihail Șolohov în universul literar românesc*, TUB., 1975.
- L. Cotorcea, *Lirica lui Lermontov*, Editura Junimea, Iași, 1984.
- A. Dobre, B. Pasternak. *Poezia prozei și proza poeziei*, EUB., 1997.
- A. Dobre, *Serghei Esenin. Textul lumii*, TUB., 1984.
- A. Dobre, *Teme și variațiuni*, EUB., 1994.
- A. Ghijițchi, *Romantismul rus (Poezia)*, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 1975.
- A. Kovacs, *Poetica lui Dostoievski*, București, 1987.
- V. Șoptereanu, D. Balan, *Russkaja poezia konca XIX-nacala XX vekov. Antologie*, TUB., 1976.
- L. Teodorescu, *Dramaturgia lui Cehov*, Editura Univers, București, 1972.
- A.S.Pușkin în contextul cultural românesc, coordonator Virgil Șoptereanu, TUB., 1984.
- Ce este literatura? Școala formală rusă. Antologie și prefață de Mihai Pop*, Editura Univers, București, 1984.

III. METODICA PREDĂRII LIMBII RUSE (MATERNE)

NOTĂ DE PREZENTARE

În ceea ce privește metodică predării limbii ruse (materne) programa urmărește, împreună cu disciplinele pedagogice, perfecționarea pregătirii metodice a profesorilor în vederea sporirii eficienței predării limbii ruse în învățământul gimnazial și liceal, contribuie într-o viziune integratoare alături de cursurile de limbă, literatură și civilizație, la desăvârșirea competenței lor profesionale.

COMPETENȚE PSIHOPEDAGOGICE ȘI METODICE

- Înțelegerea obiectivelor învățământului contemporan;
- Prelucrarea, transformarea, adaptarea și dezvoltarea conținutului prin aplicarea în situații educaționale specifice;
- Realizarea sistemelor corelațiilor între conținuturile asimilate;
- Asimilarea conținutului psihopedagogiei vârstelor, psihologiei sociale, pedagogiei generale;
- Înțelegerea genezei psihicului copilului și tânărului.

CONȚINUTURI METODICE

Formarea competenței de comunicare orală și în scris, obiectiv fundamental în procesul de predare/învățare a limbii ruse în școala noastră. Fundamentare științifică.

Selectarea funcțională a materialului lexico-gramatical. Tipurile de exerciții pentru formarea deprinderilor de limbă.

Predarea lexicului în strânsă legătură cu celelalte niveluri ale limbii. Procedee de semantizare. Sistemul de exerciții pentru activarea vocabularului și dezvoltarea vorbirii.

Particularități specifice predării limbii ruse materne la clasele I-IV: corectarea deprinderilor lingvistice dialectale și aducerea lor la standardul limbii literare, etc.

Limba standard – limbaje de specialitate. Metode și procedee de abordare a textului de specialitate.

Interdisciplinaritatea în predarea limbii ruse. Modalități de folosire a elementelor de cultură și civilizație rusă în procesul de predare/învățare a limbii ruse.

Tehnici de transmitere și fixare a cunoștințelor de limbă și cultură rusă, precum și a elementelor specifice spiritualității rușilor lipoveni.

Formarea deprinderilor de scriere. Procedee de predare a alfabetului rus.

Jocul didactic: funcțiile, tipologia și avantajul în predarea/învățarea limbii ruse.

Lecția – forma de bază a predării limbii ruse. Structura lecției de limba rusă. Strategii de predare/învățare la orele de limba rusă.

Operaționalizarea obiectivelor, conținutul, succesiunea secvențelor lecției. Sistemul de lecții.

Pregătirea profesorului pentru lecție. Dezvoltarea motivației pentru studiul limbii ruse materne.

Organizarea activităților extrașcolare; cercuri de lectură, de vorbire, de traducere, de însușire și studiere a obiceiurilor specifice rușilor lipoveni, de muzică, etc.

Evaluarea: Metode și procedee de evaluare și rolul lor în reglarea procesului de instruire.

BIBLIOGRAFIE

Chirilă, F., *Caracterul formativ al contrastelor etnologice în predarea limbii ruse*, în „Limbi moderne în școală”, vol. II, 1983.

Chirilă, F., *Voprosy semantizacii leksiki*, în „Prelegeri de limbă și literatură rusă”, vol. II, 1985.

Chirilă, F., *Intonacionnye konstrukcii russkogo jazyka*, în „Prelegeri de limbă și literatură rusă”, vol. III, 1988.

Chirilă, F., *Obucenie jazyku specialnosti*, în „Prelegeri de limbă și literatură rusă”, vol. IV, 1989.

Chirilă, F., Flămânzeanu, Florica, Izbășescu, Rafila, *Ucebnjz kontrol i ocenka znaniij, navykov i umenij ucascichsja po russkomu jazyku*, în „Filologie rusă”, vol. XII, 1991.

Marinescu, M., Chirilă, F., *Metodica predării limbii ruse*, București, 1993.

Mitrofanova, O.D., Kostomarov, V.G., *Metodika prepodavanija russkogo jazyka kak inostrannogo*, Moscova, 1990.

Kostomarov, V.G., Motrofanova, O.D., *Metodiceskoe rukovodstvo dlja prepodavatelej russkogo jazyka inostrancam*, Moscova, 1988.

PROGRAMA PENTRU EXAMENUL DE GRADUL II

Limba rusă (maternă)

NOTĂ DE PREZENTARE

Programa pentru examenul de gradul II la limbă și literatură rusă (maternă) se adresează profesorilor absolvenți de învățământ superior de lungă durată. A fost revizuită cu scopul corelării ei cu *Planul-cadru* de învățământ și *Curriculum național*, înscriindu-se astfel pe coordonatele reformei învățământului românesc.

Această corelare se reflectă atât în formularea tematicii, cât și în cea a bibliografiei.

Programa de față reprezintă în mod echilibrat conținutul științific actualizat, teme intra și interdisciplinare, aspecte teoretice și aplicative, practice și demonstrative.

De asemenea, aceasta include teme care reflectă capacitatea de corelare a didacticii specialității cu cerințele psihopedagogice specifice diferitelor vârste; teme care vizează activitatea extracurriculară și activitatea de consiliere și orientare.

Programa pentru examenul de gradul II cuprinde numai teme obligatorii pentru specialitate și pentru didactica acesteia.

Prezenta programă intră în vigoare începând cu anul 2000 imediat după aprobarea ei.

I. COMPETENȚELE PENTRU PROFESIA DE CADRU DIDACTIC

Competențele de bază ale cadrului didactic cerute la examenul de gradul II derivă din obiectivele și conținutul învățării, precum și din rolurile/funcțiile cadrului didactic. Acestea sunt:

- Comunicativitatea
- Empatia
- Învățarea
- Conducerea-analiza
- Diagnoza, prognoza (planificarea), proiectarea, organizarea, îndrumarea, dirijarea, evaluarea, și decizia
- Valorizarea conținutului
- Comunicarea fluentă, expresivă și coerentă
- Cunoașterea elevului
- Creativitatea
- Surprinderea valențelor formative și educative ale conținutului
- Asimilarea conținutului științific propriu limbii materne și metodicii tehnicilor de informare
- Formarea modului de gândire specific limbii materne și modelului de gândire sistemic
- Promovarea învățării participative și creatoare

II. LIMBA ȘI LITERATURA RUSĂ MATERNĂ

A. PROBLEME DE LIMBĂ

Elemente de dialectologie: caracteristicile graiurilor rușilor lipoveni din România.

Lexicologie. Sensul cuvântului. Tipuri de sensuri lexicale. Polisemia, sinonimia, antonimia.

Morfologia. Tipurile de declinare a substantivelor. Tipurile pronumelor și sensurile lor. Tipurile adjectivelor. Gradele de comparație ale adjectivelor. Aspectul verbal și modalitățile acțiunii. Participiul și tipurile acestuia. Gerunziul. Verbe de mișcare unidirecționale și pluridirecționale, prefixate și neprefixate. Adverbul. Adverbele predicative.

Sintaxa. Părțile principale ale propoziției: subiectul și predicatul. Tipurile predicatului. Modelarea propoziției. Propozițiile monomembre. Segmentarea propoziției prin actualizare. Fraza. Clasificarea frazelor formate prin subordonare, teoriile tradiționale și cele actuale.

BIBLIOGRAFIE

Chirilă F., Ivanov A., Olteanu T., *Probleme de dialectologie. Graiurile rusești lipovenești din România*, EUB., 1993

Grammatika russkogo jazyka, red. V.V. Vinogradov, E. S. Istrin, vol. I-II, Moscova, 1960

Russkaja grammatika, red. N. I. Shvedova, V.V. Lopatin, Moscova, 1990

Klenina, A.V., *Prostoe predlozenie v sovremennom russkom jazyke. Teorija i upraznenija*, Moscova, 1989

Formanovskaja, N.I., *Sloznoe predlozenie v sovremennom russkom jazyke. Teorija i upraznenija*, Moscova, 1989.

Beloșapkova, V.A., Zemskaja, E.A., ș.a., *Sovremennyy russkij jazyk*, Moscova, 1981.

Akimova, P.I., *Novoe v sintaksise sovremennogo russkogo jazyka*, Moscova, 1990.

Fomina, M.I., *Sovremennyy russkij jazyk. Leksikologija*, ed. a 3-a, Moscova, 1990.

Novikov, L.A., *Semantika russkogo jazyka*, Moscova, 1982.

Elemente de gramatică confruntativă a limbilor rusă și română. Redactori resp. Ecaterina fodor, S. Vaimberg, București, T.U.B., 1983, 1985.

Evseev, Ivan (coordonator), *Limba rusă contemporană*, București, 1982.

Gheorghiu, Mircea, *Limba rusă contemporană. Morfologie*, ed. a 3-a, București, T.U.B., 1989.

Pedestrașu, Anatol, *Limba rusă contemporană. Sintaxa propoziției*, E.U.B., 1994.

Chirilă, Feodor, *Limba rusă contemporană. Sintaxa frazei*, E.U.B., 1994.

Prelegeri de limbă și literatură rusă destinate cursurilor de perfecționare, coordonatori: Ion Oiță, Ecaterina Fodor, Virgil Șoptereanu, Victor Vascenco, Solomon Vaimberg, vol. I-IV, București, T.U.B., 1983-1988.

Filologie rusă, coordonatori: Solomon Vaimberg, vol. I-XIII, București, T.U.B., 1975-1998.

Se vor consulta, de asemenea, periodicele: „Russkij jazyk za rubezom”, „Limbile moderne în școală”, „Romanoslavika”, „Russkij jazyk v nacionalnoj skole”, „Voprosy jazykoznanija”, „Izvestija Rossijskoj Akademii Nauk” – seria literatury i jazyka.

B. PROBLEME DE LITERATURĂ

A.S. Pușkin – întemeietorul literaturii ruse moderne. Teme și motive în lirica, proza și dramaturgia lui Pușkin, întâlnite ulterior în diverse variațiuni în literatura rusă din sec. XIX-XX. Vocația națională și universală a creației lui Pușkin.

Curente literare din prima jumătate a sec. al XIX-lea. Romantismul. „Școala naturală rusă”. Reprezentanți.

Structuri narative în proza rusă. Tipologia romanului rus. Varietatea discursului în roman: **M. I. Lermontov, M.V. Gogol, I.S. Turgheniev, I.A. Goncearov, L.N. Tolstoi, F.M. Dostoievski, M.A. Bulgakov, M.A. Solohov, A. Soljenițin, V. Rasputin**. Dezvoltarea genului scurt: **N. V. Gogol, A.P. Cehov, V. Șukșin**.

Curente literare moderne de la sfârșitul sec. al XIX-lea și începutul sec. al XX-lea. Simbolismul și postsimbolismul rus. Idei estetice. Reprezentanți: **A. Blok, O. Mandelștam, A. Ahmatova, B. Pasternak, S. Esenin, M. Țvetaeva** etc.

BIBLIOGRAFIE

Ce este literatura? Școala formală rusă. Antologie și prefață de Mihai Pop, Editura Univers, București, 1984.

Lotman, I.M., *Struktura chudozestvennogo teksta*, Moscova, 1970.

Meletinski, E.M., *Vvedenie v istoriceskuju poetiku epasa i romana*, Moscova, 1986.

A. Kovacs, *Istoriya russkoj literatury XIX veka*, TUB., 1986.

V. Șoptereanu, *Istoriya russkoj literatury konca XIX-nacala XX vekov*, TUB., 1982.

Gh. Barbă, *Mihail Șolohov în universul literar românesc*, TUB., 1975.

Dobre, Aneta, *B. Pasternak. Poezia prozei și proza poeziei*, EUB., 1997.

- Dobre, Aneta, *Serghei Esenin. Textul lumii*, EUB., 1984.
- Dobre, Aneta, *Itinerare poetice*, EUB., 1997.
- Kovacs, *Poetica lui Dostoievski*, București, 1987.
- L. Teodorescu, *Dramaturgia lui Cehov*, Editura Univers, București, 1972.
- A.S.Pușkin în context cultural românesc, coordonator Virgil Șoptereanu, TUB., 1984.
- „Filologie rusă”, XII, TUB., 1991.
- Călinescu, G., *Scriitori străini*, București, 1967.
- Vianu, T., *Studii de literatură universală și comparată*, București, 1963.
- Streinu, V., *Studii de literatură universală*, București, 1973.

III. METODICA PREDĂRII LIMBII RUSE (MATERNE)

NOTĂ DE PREZENTARE

În ceea ce privește metodică predării limbii ruse (materne) programa urmărește, împreună cu disciplinele pedagogice, perfecționarea pregătirii metodice a profesorilor în vederea sporirii eficienței predării limbii ruse în învățământul gimnazial și liceal, contribuie într-o viziune integratoare alături de cursurile de limbă, literatură și civilizație, la desăvârșirea competenței lor profesionale.

COMPETENȚE PSIHOPEDAGOGICE ȘI METODICE

- Înțelegerea obiectivelor învățământului contemporan;
- Prelucrarea, transformarea, adaptarea și dezvoltarea conținutului prin aplicarea în situații educaționale specifice;
- Realizarea sistemelor corelațiilor între conținuturile asimilate;
- Asimilarea conținutului psihopedagogiei vârstelor, psihologiei sociale, pedagogiei generale;
- Înțelegerea genezei psihicului copilului și tânărului.
- Înțelegerea raportului dintre psihologia pedagogică, didactică și didacticile speciale;
- Asimilarea teoriei și metodologiei studierii personalității copilului și a cercetării procesului de învățământ.

CONȚINUTURI METODICE

Interdisciplinaritatea în predarea limbii ruse.

Formarea competenței de comunicare. Locul și rolul gramaticii în predarea limbii ruse. Predarea lexicului limbii ruse (materne). Tipologia exercițiilor lexicale și gramaticale.

Predarea limbajelor de specialitate în funcție de profilul școlii. Metode și procedee de abordare a textului de specialitate. Tipuri de exerciții pentru dezvoltarea deprinderilor de comunicare orală și în scris pe teme științifice și tehnice.

Dialogul între culturi la orele de limba rusă.

Modalități de valorificare a traducerii ca procedeu didactic.

Modalități de formare a deprinderilor de receptare a mesajului oral și de exprimare orală în limba rusă. Formarea deprinderilor de citire și scriere în limba rusă. Metodică citirii și interpretării textelor cu conținut literar.

Predarea limbii ruse la clasele I-IV: fundamentarea științifică actuală.

Demersul contrastiv și implicațiile lui în predarea limbii ruse. Transferul și interferența. Profilaxia și terapia erorilor.

Diversitatea formelor organizatorice ale procesului de predare/învățare a limbii ruse. Activități de factură funcțional-comunicativă; jocurile didactice, jocurile de simulare, exerciții situative etc.; funcțiile și avantajele lor.

Lecția ca formă de bază a predării limbii ruse. Tipologia lecțiilor de limba rusă. Sistemul de lecții. Planul-cadru de activitate didactică.

Modalități de optimizare a procesului de predare/învățare a limbii ruse. Stimularea motivației pentru studiul limbii și culturii ruse (materne).

Evaluarea ca funcție corectivă și orientativă în stabilirea metodologiei didactice. Forme și procedee de evaluare și rolul lor în reglarea procesului de instruire. Noi puncte de vedere privind evaluarea.

Auxiliare didactice. Programele și manualele școlare. „Mapa profesorului”. Dictionarele: locul și rolul lor în procesul de predare/învățare a limbii ruse. Suportul vizual tradițional și mijloacele tehnice audio-vizuale moderne.

Organizarea activităților extrașcolare: cercuri de lectură, de vorbire, de traducere, de filologie, cercul dramatic, serate literar-muzicale.

BIBLIOGRAFIE

Chirilă, F., *Kontrastivnaja semantika i obucenie leksike*, în „Prelegeri de limbă și literatură rusă”, vol. I, București, 1983.

Chirilă, F., *Voprosy semantizacii leksiki*, în „Prelegeri de limbă și literatură rusă”, vol. II, 1985.

Chirilă, F., *Intonacionnye konstrukcii russkogo jazyka*, în „Prelegeri de limbă și literatură rusă”, vol. III, 1988.

Chirilă, F., *Obucenie jazyku specialnosti*, în „Prelegeri de limbă și literatură rusă”, vol. IV, 1989.

Marinescu, M., Chirilă, F., *Metodica predării limbii ruse*, București, 1993.

Mitrofanova, O.D., Kostomarov, V.G., *Metodika prepodavanija russkogo jazyka kak inostrannogo*, Moscova, 1990.

Veresceagin, E.M., Kostomarov, V.G., *Jazyk i kultura*, ed. a 4-a, Moscova, 1990.